

Lausuntopyyntö VM169:00/2017

Lausunto hallituksen esityksestä koskien korkomenojen vähennysoikeuden rajoitusta

1 Yleistä

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain, tuloverolain ja maatilatalouden tuloverolain muuttamiseksi. Esitys koskee muutoksia korkomenojen vähennysoikeutta koskevaan sääntelyyn. Erityisesti pyydetään kannanottoja koskien korkorajoitussäännöksen tasevapautussäännöstä sekä euromääräisiä rajoja koskevia ehdotuksia. Teknologiateollisuus ry keskittyy lausunnossaan kommentoimaan näitä, eritoten nyt poistettavaksi ehdotettua, mutta teollisuuden kilpailukyvyllä erittäin tärkeää tasevapautussäännöstä. Muilta osin ja lisäksi yhdymme Elinkeinoelämän keskusliitto ry:n antamaan lausuntoon.

Muutosten perustana on sisämarkkinoiden toimintaan suoraan vaikuttavien veron kiertämisen käytäntöjen torjuntaa koskevien sääntöjen vahvistamisesta annettuun direktiivin (EU) 2016/1164 (jäljempänä "direktiivi") säännösten implementointi Suomen lainsäädäntöön. Direktiivin taustalla on toimeenpanna OECD:n BEPS-hankeen (*base erosion and profit shifting*) suosituksia EU-alueen kattavasti. Direktiivin tavoitteena on, kuten BEPS-hankkeen, löytää keinoja rajoittaa aggressiivisesta verosuunnittelusta sekä valtioiden välisestä verokilpailusta johtuvaa yhteisöveropohjan rapautumista.

2 Direktiivin mahdollistamat poikkeukset

Direktiivi määrittää sääntelyn vähimmäistason, joka EU:n jäsenvaltioiden on saatettava kansallisesti voimaan kuluvan vuoden loppuun mennessä. Suomen korkovähennysrajoitukset tulevat kiristymään huomattavasti jo pelkästään direktiivin minimisäännösten käyttöönotolla. Suurin muutos on korkovähennysrajoitusten laajeneminen kattamaan myös muille kuin etuyhteisosapuolille maksettavat korot. Jäsenvaltioilla on mahdollisuus tehdä sääntelystä vähimmäistasoa tiukempi ja esitysluonnoksessa onkin valitettavasti päädytty käyttämään tätä mahdollisuutta. Olisi suotavaa, ettei sääntelyä enää vapaaehtoisesti kiristettäisi jättämällä direktiivin sallimat poikkeukset suurelta osin käyttämättä. Muihin maihin verrattuna selvästi tiukempi lainsäädäntö vahingoittaisi paitsi Suomen verojärjestelmän kilpailukykyisyyttä, myös Suomen houkuttelevuutta investointikohteena. Kun rahoituksen kulu korkojen vähennysrajoitusten vuoksi kasvaa, myös investoinnin tuotto-odotus kasvaa vastaavasti. Tällöin osa investoinneista jää tekemättä. Näyttäisi siltä, että useissa EU-maissa direktiivin sallimia poikkeuksia pyritään hyödyntämään laajemmin.

Direktiivi sisältää pakollisen minimisääntelyn lisäksi myös lukuisia optioita, joita jäsenvaltiot voivat halutessaan sisällyttää kansalliseen sääntelyynsä. Jäsenvaltioille on annettu mahdollisuus rajata soveltamisalan ulkopuolelle ne tilanteet, joissa aggressiivisen verosuunnittelun riskin on arvioitu olevan vähäisempi. Tällaisten vapaaehtoisten poikkeusten nojalla soveltamisalan ulkopuolelle voidaan jättää:

1. Enintään 3 miljoonan euron nettokorkomenot (myös ns. safe harbour-säännös mahdollinen)
2. Tasevapautussäännöksen soveltuessa korot
3. Ennen 17.6.2016 otettujen lainojen korot

4. Rahoitusalan yritykset
5. Julkisten infrastruktuurihankkeiden rahoitus
6. Yksittäiset yritykset

Esitysluonnoksen mukaan Suomi käyttäisi hyväkseen direktiivin mahdollistamia optioita ainoastaan kohdan 6 osalta ja osittain kohdan 1 osalta. Tämän lisäksi Suomi käyttäisi vähennyskelpoisten korkomenojen prosentuaalisen rajan laskennassa 25 % EBITD:sta, kun direktiivi mahdollistaisi keveämmän (30 % EBITDA:sta) rajan käytön.

Direktiivin mukainen minimisääntely tulee selvästi tiukentamaan korkovähennysrajoitussääntöksiä ja Suomen sekä suomalaisyritysten kilpailukyvyn turvaamiseksi tätä tiukempaa sääntelyä tulisi välttää. Erityisesti direktiivin mahdollistama tasevapautushuojennus tulee ehdottomasti sisällyttää lakiin myös jatkossa. Direktiivin mahdollistamat poikkeussäännökset tulisi ottaa käyttöön mahdollisimman laajasti.

3 Investointirahoitus

Vaikka Suomen talouskasvu ja vienti ovat kasvussa, yritysten vuosittaiset investoinnit (tuotannolliset ja t&k) ovat vuoden 2008 tasosta edelleen reaalisesti 5,7 miljardia euroa alemmalla tasolla; näistä tuotannolliset investoinnit 3,0 miljardia euroa ja t&k-investoinnit 2,7 miljardia euroa. Suomen kilpailukyvyn sekä houkuttelevuuden investointikohteena säilyttäminen ja parantaminen ovat talouskasvun ja työllisyyden paranemisen ehdottomia edellytyksiä. Kilpailukyvyn parantaminen edellyttää investointeja mm. tki-toimintaan, uusiin tuotantolaitoksiin, robotiikkaan ja digitaaliseen liiketoimintaan. Investoinnit taas vaativat rahoitusta.

Esitysluonnoksessa todetaan investointien rahoituksen osalta, että *”Tilannetta, jossa investoinnin rahoituksen kannalta olisi ratkaisevaa, saako investoinnin rahoittava yhtiö etuyhteyslainan toiselta konsernin yhtiöltä vai ei, voidaan pitää poikkeuksellisena Suomen kaltaisessa kehittyneessä taloudessa. Tästä syystä Suomen korkorajoituksen investointivaikutusten voidaan otaksua olevan pieniä teoriaan perustuvan ennakko-odotuksen perusteella”*. Tästä on luettavissa virheellinen käsitys, että konserniyhtiöt voivat aina ottaa lainaa sisäisen konsernilainan sijaan kolmansilta osapuolilta, tai ettei konsernilainan preferointiin ainakaan ole mitään erityistä syytä. Tämä ei pidä paikkansa kehittyneissäkään talouksissa, sillä konsernirahoitus on usein järjestetty niin, että konsernin emoyhtiö tai muu rahoitusyhtiö järjestää konsernin rahoituksen suhteessa kolmansiin osapuoliin. Tämä on usein tarkoituksenmukaista esimerkiksi resurssien (kuten rahoituksen hankkimiseen liittyvä osaaminen ja henkilöstö) sekä neuvotteluvoiman näkökulmasta. Lisäksi tietäntyyppisten rahoitusinstrumenttien liikkeellelasku ei käytännössä edes onnistu konsernin tytäryhtiöiltä. Konsernin rahoituksen hankintaan liittyvä kysymys oli esillä myös nykyistä EVL 18 a §:ää säädettäessä, ja ongelman tunnistaminen johti osaltaan tasevapautussäännön mukaan ottamiseen nykyiseen lakiin.

Vuonna 2016 Taloustutkimuksella teettämämme jäsenkyselyn¹ myötä kävi selväksi, että yrityksillä on suuriakin vaikeuksia saada tarvitsemaansa investointirahoitusta. Jopa 45 %:lla 10-50 henkeä työllistävistä kyselyyn vastanneista Teknologiateollisuus ry:n jäsenyrityksistä vastasi kohdanneensa vaikeuksia saada kokonaan tai osittain tarvitsemansa rahoituksen. Mikroyrityksillä tämä luku on jo 60 prosenttia. Rahoitusta ei aina saa kannattavillekaan investoinneille, koska rahoituksen saadakseen yrityksellä on oltava vakuuksia, nettovarallisuutta ja aiempi positiivinen liiketulos (historiatiedot). Voimakkaasti investoivilla yrityksillä aiempaa positiivista tulosta voi olla vaikea näyttää. Yritykselle ei jää tällöin kuin kasvua tukahduttavia keinoja liiketuloksen

¹ http://teknologiateollisuus.fi/sites/default/files/file_attachments/veroraportti_2016.pdf

parantamiseksi: leikkaukset, irtisanomiset, säästäminen koulutus- ja kehitysmenoissa. Samojen negatiivisten keinojen äärelle joudutaan, mikäli yritysten vähennyskelpottomat korkokulut kasvavat merkittävästi ja pahimmassa tapauksessa jäävät lopullisiksi kuluiksi.

Nyt direktiivin myötä tuleva korkojen vähennysoikeuden rajoituksen laajeneminen pankkilainan korkoihin ei tule helpottamaan yritysten rahoitusongelmia. Käytännössä muutos voi tarkoittaa mm., että rahoitusta tulee hakea pienempien konserniyritysten nimiin näiden sijaintivaltioista. Vaikka muille kuin etuyhteysosapuolille maksettujen korkojen osalta ehdotettu 3.000.000 miljoonan euron raja käytännössä jättää pienemmät yritykset korkorajoitussäännösten ulkopuolelle, on mahdollista, että niiden rahoituksen saatavuus entisestään vaikeutuu, kun keskitetty konsernirahoitusmalli kärsisi tasevapautushuojennuksen mahdollisen poistumisen myötä. Tämä tarkoittaa, että konsernin kokonaisrahoituskulut kasvavat, kun lainanottaja on pienempi ja vähemmän vakavarainen yhtiö. Jos rahoituksen saatavuuden ongelmat pahenevat entisestään, tämä vaikeuttaa investointeja ja hidastaa talouskasvua. Mikäli Suomi päättää saattaa voimaan muita EU-maita kireämmän lainsäädännön korkomenojen vähennysoikeuksien rajoitusten osalta, tulee se vaikuttamaan Suomen kilpailukykyyn negatiivisesti. Esitysluonnoksessakin todetaan, että *”Talousteorian perusteella korkomenojen vähennyskelpoisuutta koskevilla rajoituksilla voi olla investointien rahoitusedellytyksiä heikentäviä vaikutuksia, koska korkomenojen vähennyskelpottomuus kiristää verotusta ja siten kohottaa investoinneilta edellytettyä tuottovaatimusta.”*

Investointien tarpeen, investointirahoituksen saatavuuden ja hinnan merkitys Suomen ja suomalaisyritysten kilpailukykyyn on kiistaton. Siksi Teknologiateollisuus ry esittää muutoksia hallituksen esitysluonnoksessa esitettyyn vähennyskelpoisen koron määrän ja tasevapautushuojennuksen osalta, seuraavassa esitetysti.

4 Vähennyskelpoisen koron määrä

Direktiivin mukaan nettokorkomenoja voisi vähentää enintään 3.000.000 euroa tai 30 prosenttia niin sanotusta EBITDA-tuloksesta, riippumatta ovatko ne etuyhteyskorkomenoja tai muille kuin etuyhteisyriyksille maksettuja korkoja. Esitysluonnoksessa on päädytty siihen, että etuyhteysnettokorkomenot olisivat vähennyskelpoisia 500.000 euroon. Nettokorkomenojen ylittäessä euromääräisen rajan nettokorkomenot voitaisiin vähentää siltä osin, kun ne ovat enintään 25 prosentissa EBITD-tuloksesta. Tältä osin sääntely säilyisi nykyisellään.

Teknologiateollisuus ry kiittää, että hallituksen esitysluonnoksessa muille kuin etuyhteysosapuolille on maksettujen nettokorkomenojen osalta käytetty optiota ja näitä saisi vähentää 3.000.000 euroon asti. Tämä on järkevä linjaus jo siitäkin syystä, että ulkopuolisille maksettujen korkojen osalta on harvemmin kyse veronkiertämisestä.

Direktiivin mukainen korkomenon määritelmä tulee laajentamaan nykyistä oikeus- ja verotuskäytännössä käytettyä koron käsitettä. Korkomenolla tarkoitettaisiin ”kaikenlaisen velan korkomenoja ja rahoituksen hankinnan yhteydessä kertyviä menoja taloudellisesti vastaavia menoja”. Tämä laajentaa vähennyskelpottomiksi katsottavien nettokorkokulujen määrää, joka entisestään heikentää yritysten kilpailukykyä. Euromääräisiä rajoja tarkastellessa tämän hetken poikkeuksellisen matalat korot vääristävät vaikutusten arviointia. Vaikka 500.000 euron rajaa perusteltaisiin nyt kohtuullisena, tilanne muuttuu olennaisesti, kun korot nousevat. Voimassa oleva lainsäädäntö on ollut voimassa vain tässä poikkeuksellisessa korkomarkkinatilanteessa, joten vaikutusten arviointi sen perusteella ei anna oikeaa kuvaa korkokulujen vähennysoikeuden rajoitusten vaikutuksista esimerkiksi investointien rahoitusedellytyksiin.

Direktiivin minimisäännös tulee nostamaan rahoituksen hintaa koko EU-alueella ja heikentämään EU:n ja sen alueella toimivien yritysten kilpailu- ja investointikykyä suhteessa muihin maihin. Tämä negatiivinen vaikutus korostuu erityisesti Suomen kaltaisessa pääomaköyhässä ja velkarahoitusriippuvaisessa taloudessa. Siksi Teknologiateollisuus ry esittää, että vähennyskelpoisen nettokorkomenon määrä olisi direktiivin sallima 3.000.000 euroa sekä etuyhteisyriyksille että muille kuin etuyhteydessä oleville maksettujen nettokorkomenojen osalta. Tämä keventäisi selvästi sekä Verohallinnon, että yritysten hallinnollista taakkaa, kun sovellettavana olisi vain yksi euroraja. Mikäli kuitenkin etuyhteisosapuolille maksettavien korkojen vähennysoikeuden osalta halutaan pitää kiinni 500.000 euron rajoituksesta, Teknologiateollisuus ry esittää, että tämä raja vähintäänkin muutettaisiin ns. safe harbour -säännökseksi, jolloin 500.000 euron alittava määrä nettokorkokuluista olisi aina vähennyskelpoista, vaikka etuyhteisosapuolille maksettavien kokonaisnettokorkokulujen määrä kokonaisuudessaan ylittäisi tämän rajan. Siten korkorajoituksia sovellettaisiin vasta, kun 500.000 euron raja ylittyy. Tämä jo yksinkertaistaisi verotusta ja parantaisi ennustettavuutta, sekä vähentäisi säännösten aiheuttaman hallinnollisen ja velvoitetaakan merkitystä, kuten direktiivin johdantotekstissäkin mainitaan.

Lisäksi Teknologiateollisuus ry ehdottaa, että korkovähennysrajoitusten kiristymisen haitallisten vaikutusten lieventämiseksi nykyistä sääntelyä tulee muuttaa siten, että vähennyskelpoisten korkomenojen prosentuaalisen rajan laskennassa on direktiivin sallima 30 % EBITDA:sta, kuten EVL 18 a §:n vuoden 2013 alusta voimaan tullessa alkuperäisessä säännöksessä oli.

5 Tasevapautushuojennus

Nykyiseen kansalliseen sääntelyyn sisältyy ns. tasevapautushuojennus, jonka nojalla korkomenojen vähennysrajoitusta ei sovelleta, jos verovelvollisen oman pääoman suhde tilinpäätöksen mukaiseen taseen loppusummaan on korkeampi tai yhtä suuri kuin vahvistetun konsernitaseen vastaava suhdeluku verovuoden lopussa. Esitysluonnoksessa esitetään tasevapautushuojennuksesta luopumista. Teknologiateollisuus ry esittää, että direktiivin mahdollistama tasevapautushuojennus tulee ehdottomasti sisällyttää lakiin myös jatkossa, seuraavassa esitetyin perustein.

Tasevapautushuojennuksen tarkoitus

Tarkoituksena on lieventää korkovähennysrajoitusten vaikutuksia tilanteessa, jossa rahoitus on järjestetty keskitetyllä konsernirahoitusmallilla. Tällaiseen keskitettyyn konsernirahoitusmalliin on useita perusteltuja liiketaloudellisia syitä, kuten edellä kohdassa "Investointirahoitus" on kuvattu. Tämä on myös ollut perusteluna sille, miksi tasevapautushuojennus otettiin alkuperäiseen kansalliseen lainsäädäntöön. Korkojen vähennysoikeutta ei ole syytä rajoittaa tilanteessa, jossa yksittäistä konserniyritystä ei ole liikarahoitettu velalla, vaan pääomarakenne johtuu liiketoiminnan luonteesta eikä verosuunnittelusta.

Myös direktiivin johdanto-osassa mainitaan, että voisi olla suotavaa sisällyttää tällainen omavaraisuusasteeseen pohjautuva huojennussäännös: "the indebtedness of the overall group at worldwide level may be considered for the purpose of granting taxpayers entitlement to deduct higher amounts of exceeding borrowing costs. It may also be appropriate to lay down rules for an equity escape provision, where the interest limitation rules do not apply if the company can demonstrate that its equity over total assets ratio is broadly equal to or higher than the equivalent group ratio." Tasevapautushuojennuksen soveltuminen on yleensä selkeä osoitus siitä, että konserniyhtiön rahoitukseen ei liity aggressiivista verosuunnittelua, vaan kyse on toimialan sanelemasta rahoitusrakenteesta ja erityispiirteistä.

Esitysluonnoksessa esitetyt perustelut tasevapautushuojennuksesta luopumiselle

Tasevapautussäännöksen säilyttämiselle on niin painavat perustelut, että sen luopumiseksi tulisi olla yhtäläillä vahvat perusteet. Hallituksen esitysluonnoksessa tasevapautushuojennuksen poistamista perustellaan mm. sillä, että 1) tasevapautussäännöksen soveltaminen on joissakin tapauksissa osoittautunut hankalaksi, 2) fiskaalisten tavoitteiden täyttyminen, 3) rahoitukseen liittyvän verosuunnittelun keinoin tapahtuvan veropohjan rapautumisen estäminen, sekä 4) verotuksen varmuus ja verovelvollisten yhdenvertainen kohtelu.

1) Tulkintaongelmat ovat liittyneet lähinnä rakenteisiin, joissa omistusrakenteissa on ollut mukana rahastoja. Näiden osalta on kuitenkin saatu jo KVL:n ja KHO:n oikeuskäytäntöä, joka on selvästi selkeyttänyt oikeustilaa. Vastaavantyyppisiä omistusrakenteita koskevia tulkintaongelmia ei ole teollisten konsernien osalta, joissa konsernin emoyhtiö on selvästi osoitettavissa. Tästä osoituksena myös se, ettei teollisten konsernien osalta ole ollut tarpeellista hakea vastaavaa ratkaisukäytäntöä. Tasevapautussäännöksen aiemmat tulkintaongelmat eivät voi olla perusteena tasevapautushuojennuksesta luopumiselle. Jos nyt jo saadun tulkintaa helpottavan oikeuskäytännön lisäksi tarvitaan muutoksia, voitaneen tämä tehdä täsmentämällä hallituksen esitystekstiä rahastoja sisältäviä omistusrakenteita koskien.

2) Tasevapautushuojennuksesta luopumisella, ja muilla nyt ehdotetuilla kiristyksillä, on todennäköisesti päinvastainen vaikutus Suomen verokertymään, kuin mitä muutoksella tavoitellaan. Tästä tarkemmin kappaleessa "Ehdotettujen muutosten taloudelliset vaikutukset".

3) Teollisen konsernin keskitetyt rahoitusratkaisut eivät tyypillisesti johda BEPS-hankkeen ja ATAD I:n kohteena olevaan epätoivottuun veropohjan rapautumiseen. Teollisissa konserneissa konsernin omavaraisuusaste, johon tytäryhtiötason omavaraisuutta verrataan, määrittyy poikkeuksetta liiketoiminnan – ei verosuunnittelun – lähtökohdista. Jo nykyisen lainsäädännön (VML 28 §) perusteella voidaan puuttua tilanteisiin, joissa harjoitetaan ei-hyväksyttävää verosuunnittelua.

4) Verotuksen ennakoitavuuden ja ennustettavuuden nimissä olisi huomattavasti loogisempaa pitää voimassa nykyisestä lainsäädännöstä tuttu tasevapautushuojennus, kun sen säilyttämiselle on vahvoja perusteita. Tasevapautushuojennuksen poistaminen muutaman vuoden voimassaolon jälkeen olisi poukkoilevaa veropolitiikkaa, joka itsessään aiheuttaa harmia Suomen kilpailukyvyille ja houkuttelevuudelle investointien kohdemaana ja yritysten sijoittautumisvaltiona.

Tasevapautushuojennuksen poistamista pyritään perustelemaan myös verovelvollisten yhdenvertaisella kohtelulla. Tätä perustelua on vaikea ymmärtää, koska tasevertailuun perustuva vapautus päinvastoin lieventää sitä erilaisten yritysten välistä eriarvoisuutta, jota korkovähennysrajoitus väistämättä aiheuttaa. Yleisesti ottaen tasevapautussäännöksen poistaminen johtaisi entistäkin suurempaan epäneutraliteettiin erilaisten yritysten kesken, kun tiukennettavaksi ehdotettu säännös kohdistuisi pääosin pääomaintensiivisiin yhtiöihin. Eriarvoisuus ulottuisi toimialoja ja pääomarakennettakin laajemmalle, koska tasevapautushuojennuksen poistaminen kohtelisi eriarvoisesti myös heikommassa taloudellisessa tilanteessa olevia yhtiöitä. Tämä heikentäisi näiden yhtiöiden mahdollisuutta kääntää toimintansa tuottavaksi.

Poistamalla tasevapautushuojennuksen Suomi käytännössä ohjailisi millaisella pääomarakenteella yritysten kannattaa toimia. Suhteellisesti korkeammalla riskitasolla toimivat yritykset kärsivät tästä muita enemmän, sillä niiden riskipreemio nostaa absoluuttisia korkokuluja muihin yhtiöihin verrattuna ja tämä verovaikutus lisäisi niiden riskilisää entisestään. Suomen houkuttelevuus riskillisten sijoitusten ja pääomaintensiivisten toimialojen kohdemaana kärsisi kohtuuttomasti nyt esitetystä muutoksesta. Tilastokeskuksen pitämän Kansantalouden tilinpidon perusteella

teollisuusyritysten tuottavuus (arvonlisäys/työntekijä) on lähes 50 % suurempi kuin palveluyrityksissä. Siten teollisuusyritysten kilpailukyvyn turvaava sääntely on elintärkeää Suomelle.

Teknologiateollisuus ry vaatii, että direktiivin mahdollistama tasevapautushuojennus tulee sisällyttää lakiin myös jatkossa.

6 Ehdotettujen muutosten taloudelliset vaikutukset

Esitys laajentaa korkokulujen vähentämisrajoituksia selvästi pääomaintensiivisten toimialojen tavanomaiseen liiketoimintaan, nostaten eritoten suurten kansainvälisten konsernien investointien ja liiketoiminnan kuluja. Esitysluonnoksessa mainitusti toimialoista eniten vähennyskelvotonta korkomenoa muodostuisi pääomaintensiivisillä toimialoilla, kuten teollisuudessa.

Teknologiateollisuuden yritykset vastaavat 50 % Suomen koko viennistä, työllistävät suoraan lähes 300.000 ihmistä ja välillisesti 700.000 ihmistä, investoivat vuosittain noin 5,0 miljardia euroa ja vastaavat 70 %:sta koko elinkeinoelämän t&k-investoinneista. Teknologiateollisuuden jäsenyritysten liikevaihto vuonna 2017 oli 74 miljardia euroa. Teknologiateollisuudessa on paljon pääomavaltaisia yrityksiä ja toimialoja. Eritoten kone- ja metallituoteteollisuudessa ja metallinjalostuksessa on voimakkaasti pääomavaltaisia yrityksiä, joiden liiketoiminta edellyttää myös suurta velkarahoitusta. Esimerkkinä suurten koneiden valmistukseen tarvittavat tehdaskiinteistöt ja koneet tai meriteollisuuden ja kaivostoiminnan vaatimat suuret investoinnit. Näihin yritysten tekemiin investointeihin tarvitaan rahoitusta. Ilman rahoitusta tai rahoituksen kustannusten merkittävästi kasvaessa, on riskinä, ettei investointeja enää kannata tehdä Suomeen tai koko EU:n alueelle.

Ollakseen kannattava, yrityksen kulujen täytyy pysyä kurissa. Lainankorot on perinteisesti katsottu tulon hankkimisesta aiheutuneiksi kuluiksi ja siten vähennyskelpoisiksi. Direktiivin edellyttämistä kiristyksistä johtuen, korkokuluja jää vähentämättä, mahdollisesti lopullisesti. Varsinkin konsernin emoyhtiöiden osalta, joille ei muodostu juurikaan liiketoiminnan tuloa, vaan korkokulut vähentääkseen emoyhtiölle tulee esimerkiksi kohdistaa konserniavustusta. Tällöin voidaan ajautua tilanteeseen, jossa emoyhtiön korkokulut jäävät lopullisesti vähentämättä. Jonkun mielestä tämä voitaisiin nähdä hyvänä asiana ja Suomen verotuloja kasvattavana. Vaikutus on kuitenkin päinvastainen.

Yritykselle korkokulujen jääminen vähentämättä tarkoittaa kulujen ja investointien hinnan kasvua. Mikäli investoinnin ja rahoituksen hinta on maassa A selvästi kalliimpi kuin maassa B (joissa molemmissa on tavanomaista liiketoimintaa), on selvää, että yrityksen johto ja omistajat joutuvat tekemään päätöksiä tarpeettomien kulujen pienentämiseksi, turvatakseen yrityksensä kilpailukyvyn.

Esitysluonnoksessa todetaan, että "Tarkoituksena on myös säätää korkovähennysrajoituksen kokonaisuudesta siten, että yrityksille jää mahdollisuus järjestää yritystoiminnan rahoitus usealla eri tavalla." Tosiasiassa direktiivi aiheuttaa negatiivisia vaikutuksia yritystoiminnan rahoitukselle. Yritykset ja eritoten monikansalliset konsernit voivat toki järjestää rahoitustaan eri tavalla, esimerkiksi niin, että rahoitusfunktio siirretään Suomen tai koko EU:n ulkopuolelle.

Tällöin kerrannaisvaikutus verotukseen on suuri. Ensinnäkin korkokulujen vähentämisrajoituksista johtuvia verotuloja ei saada, kun lainoitus ja koronmaksu siirtyvät muualle. Kun rahoitusfunktio siirtyy pois Suomesta, siirtyy myös rahoitukseen liittyvä henkilökunta, sekä heidän mukanaan ansiotuloverotustuottoja. Yhteisöverotuksessa tuottoa tulee verottaa sen mukaan, missä arvo

syntyy. Arvonmuodostuksen kannalta olennaisia tekijöitä ovat mm. päätöksenteko- ja riskinkantokyky (tosiasiassa johdon sijaintipaikka) ja varat (mm. rahoitus). Jos rahoitusfunktio ja sen myötä avainhenkilöt, siirtyvät toiseen maahan, poistuu myös tekijöitä, joiden perusteella voitaisiin sanoa arvon muodostuneen Suomessa. Siten muutos vaikuttaa myös yhteisöverokertymän kohdistumiseen.

Tällä kaikella olisi valitettavan suuri vaikutus Suomen verotuottokertymään.

7 Lopuksi

Korkomenojen vähennysoikeuden direktiivin vaatimien rajoitusten myötä Suomen ja suomalaisten yritysten kilpailukyky heikkenee, eritoten ulkopuolisille tahoille maksettavien korkokulujen muuttuessa osin vähennyskelttomiksi. Vaikka direktiivi edellyttää kaikkien EU-jäsenmaiden tekevän saman kiristyksen, direktiiviin on jätetty edellä luetellusti paljon mahdollisuuksia muille kansallisille poikkeuksille, joilla negatiivista vaikutusta kilpailukyvyille voidaan pehmentää. Muut EU-maat ovat myös hyödyntämässä näitä optioita, parantaen näin omaa kilpailukykyään.

Yritys, harkitessaan investointeja ja sijoittautumistaan, toimii globaalilla kentällä. Yritys toimii todellisessa maailmassa, ei paperilla. Yritys on se, joka investoinnin loppukädessä tekee tai jättää tekemättä. Suomi ei ole myöskään suljettu talous, jossa voitaisiin tehdä verotusta koskevia päätöksiä ottamatta huomioon muiden maiden ratkaisuja. Suomi on keskimääräisesti velkarahoituksesta riippuvaisempi maa, ja siten korkovähennysten rajoitukset tulevat osumaan Suomeen ankarammin. Suomen houkuttelevuus pääomaintensiivisten toimialojen ja riskillisten sijoitusten kohdemaana kärsisi kohtuuttomasti nyt esitetyistä muutoksista.

Teknologiateollisuus ry esittää, että vähennyskelpoisen nettokorkomenon määrä olisi direktiivin sallima 3.000.000 euroa sekä etuyhteisyriyksille että muille kuin etuyhteydessä oleville maksettujen nettokorkomenojen osalta. Vähintäänkin Teknologiateollisuus ry esittää, että etuyhteisyriyksille maksettavien korkokulujen osalta muutettaisiin ns. safe harbour -säännökseksi, jolloin 500.000 euron alittava määrä nettokorkokuluista olisi aina vähennyskelpoista. Lisäksi vähennyskelpoisten korkomenojen prosentuaalisen rajan laskennassa on direktiivin sallima 30 % EBITDA:sta.

Direktiivin mahdollistamat poikkeussäännökset tulisi ottaa käyttöön mahdollisimman laajasti, jotta Suomi säilyttää asemansa houkuttelevana investointikohteena myös tulevaisuudessa, suomalaisyritysten ja Suomen kilpailukyky turvataan. Erityisesti direktiivin mahdollistama tasevapautushuojennus tulee ehdottomasti sisällyttää lakiin myös jatkossa.

Helsingissä 2.3.2018
Teknologiateollisuus ry

Matti Mannonen
Johtaja, Elinkeinopolitiikka

Lisätietoja: maria.volanan@teknologiateollisuus.fi p. 040 5323 744